Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OK.050.23.2025.IR
3968763.15951531.12860677
Warszawa, 12-09-2025

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pana Adama Szejnfelda (znak: BPS/043-40-1008/25).
Temat: nowe regulacje prawne dot. zbiórki, sortowania i zagospodarowania tekstyliów.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP
Kancelaria Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z przekazanym oświadczeniem senatorskim z dnia 25 sierpnia 2025 r., poniżej przedstawiam odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Czy rozważa się możliwość wprowadzenia rozwiązań podobnych do tych, które dotyczą zbiórki makulatury, szkła czy plastiku, a więc wprowadzenie pojemników na selektywną zbiórkę odpadów odzieżowych i tekstylnych?

Tekstylia są to odpady, które nie powstają z dużą częstotliwością w gospodarstwach domowych, dlatego ich odbiór w trybie regularnym, jak w przypadku bioodpadów czy opakowań, byłby nieuzasadniony ekonomicznie. Z tych względów ustawodawca przewidział, że odpady tekstylne powinny być przekazywane do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) lub innych punktów wyznaczonych przez gminę. Jednocześnie należy podkreślić, że gminy mają możliwość dostosowania systemu zbiórki do lokalnych potrzeb i mogą – jeśli uznają to za zasadne – organizować także inne formy zbiórki tekstyliów, np. mobilne punkty czy kontenery uliczne, jak również zadecydować o zapewnieniu dodatkowych pojemników/worków i odbierać te odpady bezpośrednio od mieszkańców. Decyzja w tym zakresie należy do gminy i powinna uwzględniać zarówno koszty, jak i jakość zbieranych odpadów oraz możliwości zagospodarowania zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami i uzyskiwania wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

2. Czy rząd przewiduje opracowanie jednolitych wytycznych dla jednostek samorządu terytorialnego, które ułatwiłyby wdrażanie nowych przepisów i zapewniły ich spójne stosowanie w skali kraju?

13 stycznia 2025 r. Ministerstwo wystosowało pismo do wszystkich gmin w Polsce, w którym przypomniano o obowiązku selektywnej zbiórki tekstyliów (obowiązek ten został wskazany w ustawie już w 2019 r., a wszedł w życie w 2025 r.) oraz przedstawiono rekomendacje dotyczące organizacji systemu. MKiŚ zachęca gminy do podejmowania inicjatyw, które wykraczają poza standardowe działania i tworzą nową jakość w zarządzaniu odpadami komunalnymi. Zwróciliśmy uwagę na możliwość współpracy z organizacjami charytatywnymi, przedsiębiorstwami recyklingowymi oraz lokalnymi społecznościami, co może znacząco obniżyć koszty wdrożenia nowych rozwiązań. Ministerstwo dostrzega potrzebę dalszego wspierania gmin w realizacji ich obowiązków. W tym celu przygotowywane są kampanie edukacyjne promujące odpowiedzialną konsumpcję i segregację tekstyliów. Na stronie Ministerstwa dostępne są materiały edukacyjne oraz katalog dobrych praktyk, które mogą być inspiracją dla gmin (materiały można znaleźć na stronie https://www.gov.pl/web/klimat/tekstylia).

3. Czy rozważane są mechanizmy finansowego wsparcia samorządów oraz podmiotów gospodarczych w zakresie budowy infrastruktury do selektywnej zbiórki i recyklingu tekstyliów, a jeśli tak, to w jakiej formie i w jakiej perspektywie czasowej?

Pragnę poinformować, że ostatnim kwartale 2025 r. planowane jest ogłoszenie naboru w ramach programu FEnIKS (działanie 1.4 „Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym"), w którym przewidziano dofinansowanie instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych. Wsparcie będzie obejmować w szczególności projekty związane z odzyskiem i recyklingiem odpadów, w tym również frakcji tekstyliów. O wsparcie będą mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego, ich związki oraz podmioty realizujące zadania publiczne w imieniu gmin. Planowana kwota środków przeznaczona na ten cel wyniesie orientacyjnie ok. 200 mln zł, przy czym ostateczna wysokość będzie zależna od wyników oceny projektów w naborach już ogłoszonych.

Ponadto zgodnie z uzgodnioną na poziomie Unii Europejskiej nowelizacją dyrektywy ramowej w sprawie odpadów (dyrektywy 2008/98/WE), każde państwo członkowskie będzie zobowiązane do ustanowienia na swoim terytorium systemu ROP dla określonych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze i wyrobów obuwniczych. Obecnie trwa weryfikacja lingwistyczno-prawna uzgodnionego tekstu dyrektywy.

4. Czy planowane są działania edukacyjne skierowane do obywateli, mające na celu zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej właściwego postępowania z odzieżą i tekstyliami, a także ograniczenie zjawiska ich nielegalnego wyrzucania?

Działania edukacyjne dotyczące selektywnej zbiórki tekstyliów zostały podjęte przed wejściem w życie nowych przepisów. Ministerstwo Klimatu i Środowiska aktywnie angażowało się w inicjatywy informacyjne i edukacyjne, których celem było zwiększenie świadomości społecznej na temat prawidłowego postępowania z tekstyliami jako odrębną frakcją odpadów. Prowadzone działania obejmowały różnorodne formy dotarcia do społeczeństwa – od projektów edukacyjnych dla młodzieży, przez promocję w mediach aż po konferencje prasowe i wywiady eksperckie. Aby ułatwić dostęp do najważniejszych informacji Ministerstwo przygotowało także specjalną podstronę internetową poświęconą selektywnemu zbieraniu tekstyliów, dostępną pod adresem: https://www.gov.pl/web/klimat/tekstylia. Ministerstwo Klimatu i Środowiska w 2024 r. było partnerem strategicznym projektu edukacyjnego EkoCentrum Punkt Zwrotny - przestrzeni edukacyjnej opartej na koncepcji

pokoi z zagadkami edukacyjnymi (escape room). Projekt ten skierowany był głównie do młodzieży w wieku 12-18 lat oraz nauczycieli i obejmował m.in. tematykę gospodarki obiegu zamkniętego i cyrkularności, zrównoważonej konsumpcji, a także zasady segregacji odpadów – w tym również tekstyliów. Celem realizacji projektu było zwiększanie poziomu wiedzy i kształtowanie właściwych postaw oraz rozwój umiejętności obejmujących zasady zrównoważonej konsumpcji i korzystania zasobów naturalnych, gospodarkę obiegu zamkniętego oraz zasady segregacji odpadów.
W 2024 r. zrealizowano również kampanię edukacyjną w telewizji. W popularnych serialach, wejściach pogodowych „na żywo" i audycjach tematycznych tzw. Felietonach w porannych programach telewizyjnych prezentowane były dobre przykłady w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym. Programy i tytuły zrealizowanych materiałów o tematyce związanej z tekstyliami:

- TVP Pytanie na śniadanie (TVP2) – 30.10.2024 – Idea GOZ – naprawy, współdzielenie, wypożyczanie;
- TVP Pytanie na śniadanie (TVP2) – 6.11.2024 – powrót do dobrych praktyk - produkt w obiegu – repasacja, naprawy;
- TVP Info wejścia pogodowe na żywo – 27.10.2024 - Gospodarka obiegu zamkniętego;
- Dzień dobry TVN (TVN) - 27.10.2024 – Ekocentrum – wpływ szybkiej mody na środowisko;
- Dzień dobry TVN (TVN) - 8.11.2024 – Kawiarenka naprawcza zgodnie z ideą gospodarki o obiegu zamkniętym GOZ;
- Prognozy pogody w TTV - 29.10.2024 – „Sklepowisko" – sklep charytatywny w Warszawie i dawanie drugiego życia rzeczom;
- Prognozy pogody w TTV - 12.11.2024 - Szkoła w Łodzi – Reuse w modzie i ogrodzie - przerabianie odzieży;
- Życie na kredycie mini audycje TTV - odc. 3 premiera 8.11 – „Nie kupuję wymieniam".

Dodatkowo od początku 2025 roku Ministerstwo aktywnie odpowiadało na liczne zapytania redakcji i mediów dotyczące nowego obowiązku selektywnego zbierania tekstyliów. Informacje te były przekazywane m.in. przez Interię, PAP, WP Finanse, Dziennik Gazetę Prawną, Radio Lublin oraz Polskie Radio 24 i TVP2. Ponadto 13 stycznia 2025 r. zorganizowano konferencję prasową z udziałem wiceministry Anity Sowińskiej, podczas której szczegółowo przedstawiono zasady selektywnej zbiórki tekstyliów. Temat ten był również poruszany w licznych wywiadach telewizyjnych i radiowych m.in. Polskie Radio 24, Panorama TVP 2, PAP, Boot camp – akcja „Wiosenne porządki" na wybrzeżu wiślanym.

5. W jaki sposób Rada Ministrów zamierza wspierać rozwój sektora recyklingu tekstyliów, tak aby nie tylko zapewnić zgodność z wymogami prawa, lecz także stworzyć nowe miejsca pracy oraz wykorzystać potencjał gospodarki o obiegu zamkniętym?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie rozwoju sektora recyklingu odpadów tekstylnych. Tak jak wskazano w pkt. 3 planowane są środki finansowe na wsparcie inwestycji do gospodarowania odpadami, tym również tekstyliami.

Ponadto przygotowana przez KE kolejna nowelizacja przepisów dyrektywy 2008/98/WE ws. odpadów ma przyczynić się do zwiększenia zrównoważonego rozwoju z punktu widzenia przedsiębiorstw i konsumentów przy jednoczesnym zharmonizowaniu jednolitego rynku używanej odzieży i odpadów tekstyliów. Zakłada ona ustanowienie krajowego systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (EPR) w odniesieniu do wyrobów włókienniczych i obuwniczych. Tym samym ponosząc odpowiedzialność za koniec cyklu życia sprzedawanych przez siebie produktów, producenci będą zachęcani do projektowania trwalszych produktów tekstylnych, które łatwiej będzie ponownie wykorzystać, naprawić czy poddać recyklingowi. Wkład ten będzie również sprzyjał inwestycjom w możliwości selektywnej zbiórki, sortowania, ponownego użycia i recyklingu czy innowacyjne technologie. Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne, mikroprzedsiębiorstwa będą miały dodatkowy rok na dopełnienie tych obowiązków po ustanowieniu systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta a także będą miały znacząco zredukowane obowiązki raportowania.

Aktualnie nowelizacja ww. przepisów oczekuje na przyjęcie przez Parlament i na tłumaczenie na języki narodowe. Po opublikowaniu znowelizowanych przepisów w Dzienniku Urzędowym UE, Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmie prace nad transpozycją tego aktu do polskiego porządku prawnego.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM